

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: **K.**, bytom D., proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa – ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15Sd/1/2009-15 zo dňa 29.9.2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15Sd/1/2009-15 zo dňa 29.9.2009 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d' alš i e k o n a n i e.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd uznesením uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia zastavil podľa § 104 ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 83 konanie o opravnom prostriedku, ktorým sa navrhovateľka domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutí odporkyne č. X., obe zo dňa 23.3.2009, o zamietnutí jej žiadosti o invalidný dôchodok z dôvodu, že nespĺnila podmienku potrebnej doby poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. f/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z. z. (ďalej len „zákon“) a o zrušení rozhodnutia č. X. zo dňa 8.10.2008 o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok z dôvodu, že nie je invalidnou.

Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že na krajskom súde sa vedie konanie týkajúce sa invalidného dôchodku navrhovateľky pod sp. zn. 12Sd/332/2008, v ktorej sa prejednáva rovnaký predmet konania a okolností u identických účastníkov ako v konaní sp. zn. 15Sd/1/2009.

Proti uvedenému uzneseniu podala navrhovateľka odvolanie s odôvodnením, že zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že sa skúma posledných 10 rokov pred vznikom invalidity. Uviedla, že má odpracovaných 26 rokov a 108 dní a vyjadrila názor, že spĺňa všetky podmienky pre priznanie invalidného dôchodku.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že na krajskom súde sa vedie konanie pod sp. zn. 12Sd/332/2008 o preskúmanie rozhodnutie zo dňa 8.10.2008 o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok z dôvodu, že navrhovateľka nebola invalidná. V rámci preskúmacieho konania bola na základe posudku posudkového lekára navrhovateľka uznaná za invalidnú od 20.2.2009 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45%. Odporkyňa poukázala na to, že rozhodnutím zo dňa 23.3.2009 bola navrhovateľke znovu zamietnutá žiadosť o invalidný dôchodok z dôvodu nesplnenia podmienky potrebnej doby poistenia a druhým napadnutým rozhodnutím z 23.3.2009 bolo zrušené rozhodnutie z 8.10.2008 preskúmané v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 12Sd/332/2008. Navrhla obe konania spojiť na spoločné konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie a konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné zrušiť.

V danej veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 15Sd/1/2009 sa navrhovateľka domáhala súdneho prieskumu dvoch rozhodnutí odporkyne z 23.3.2009:

1/ o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona pre nezískanie potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok podľa § 72 ods. 1 písm. f/ zákona

2/ o zrušení rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. X. z 8.10.2008 podľa § 112 ods. 1 zákona o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok.

Na krajskom súde sa vedie ďalšie konanie o invalidnom dôchodku navrhovateľky pod sp. zn. 12Sd/332/2008 a to na základe opravného prostriedku, ktorým sa navrhovateľka domáhala preskúmania rozhodnutia odporkyne zo dňa 8.10.2008 o nepriznaní invalidného dôchodku z dôvodu, že nie je invalidná.

Z uznesenia krajského súdu nevyplýva, v akom štádiu sa konanie sp. zn. 12Sd/332/2008 nachádza, ale podľa vyjadrenia odporkyne bolo toto konanie prerušené na neurčito z dôvodu vyčkania na rozhodnutie ústavného súdu.

Podľa § 250l v spojení s § 246c ods. 1 OSP sa na konanie o opravných prostriedkoch pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v piatej časti OSP, použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 83 OSP začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožnil so záverom krajského súdu, keď tento konanie o opravnom prostriedku zastavil z dôvodu existencie prekážky už začatej veci, pretože v predmetnej veci neboli dané predpoklady pre takýto postup a krajský súd týmto postupom a rozhodnutím odňal navrhovateľke možnosť konať pred súdom.

Neodstrániteľná prekážka začatej veci je daná za splnenia určitých predpokladov a tými sú, že vo veciach ide o rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo, pričom tieto tri pojmové znaky litispendencie musia byť splnené súčasne všetky naraz. Pri nenaplnení čo len jedného zo znakov, nemôže ísť o litispendenciu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej právnej veci neboli naraz naplnené všetky tri pojmové znaky litispendencie, keďže nemožno skonštatovať, že predmet konania je v oboch konaniach totožný, pretože v správnom súdnictve sa preskúmajú rozhodnutia správnych orgánov ako aj postupy pri ich vydávaní a v predmetnej veci je zrejmé, že navrhovateľka sa domáhala súdneho prieskumu rôznych správnych rozhodnutí týkajúcich sa síce invalidného dôchodku navrhovateľky, avšak vydaných v inom štádiu správneho konania, na základe iných zistení a skutočností a preto je povinnosťou krajského súdu takéto rozhodnutia preskúmať. Inak by postupom krajského súdu bola navrhovateľke odňatá možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (§ 221 ods. 1, písm. f/ OSP) treba rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

S ohľadom na tieto skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 221 ods. 1, písm. f/ OSP zrušil napadnuté uznesenie a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

POUČENIE: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. februára 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová